

371.1

6 1237

1.3

คุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 7

ปริญญาโท
ของ
สุนทร จันทพรหม

20 เม.ย. 2535

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2529
ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177453

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ทวีสิทธิ์ สิทธิกร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุจินต์ ปรีชาमारณ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พนัส หันนาคินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก อาจารย์ ดร.ธนวรรณ อัมสมบุญ อาจารย์ ดร.พรสุข หุ่นิรันดร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้กรุณาตรวจแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษาและนักเรียนที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามของผู้วิจัยด้วยความเต็มใจและจริงใจ

ท้ายที่สุด ขอเทอดพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือส่งเสริมการศึกษาของลูกตลอดมา

สุนทร จันทรพรหม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	18
3	วิธีดำเนินการ	20
	ประชากร	20
	กลุ่มตัวอย่าง	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	22
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	22
	การหาคุณภาพของเครื่องมือ	23
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
	การวิเคราะห์ข้อมูล	24
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29

5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	44
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	44
	กลุ่มตัวอย่าง	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	46
	อภิปรายผล	48
	ข้อเสนอแนะ	56
	บรรณานุกรม	58
	ภาคผนวก	63

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 แสดงจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2527 จำแนกตามประเภทของโรค
และสาเหตุที่สำคัญ 1
- 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด
โรงเรียน หัวหน้าหมวดพละนามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน 21
- 3 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวด
พละนามัย โดยวิธีของ เบสท์ 30
- 4 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของครูสุขศึกษา
โดยวิธีของ เบสท์ 31
- 5 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของนักเรียน
โดยวิธีของ เบสท์ 33
- 6 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
รวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพละนามัย
ครูสุขศึกษา และนักเรียน โดยวิธีของ เบสท์ 34

7	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในด้านการสอน	35
8	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในกานวิชาการ	36
9	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในคานสุขภาพทางกายและจิต	37
10	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในคานมนุษยสัมพันธ์	38
11	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในคานคุณธรรมและความประพฤติ	39
12	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุษศึกษา ในคานบุคลิกลักษณะ	40

- 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา
ในด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง 41
- 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา
ในด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย 42
- 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา
รวมทุกด้าน 43
- 16 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงพิสัยของแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการ
นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ 63

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศนั้น รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยพยายามที่จะเร่งรัดสร้างความเจริญให้กับบ้านเมืองโดยแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมกระกับการครองชีพของประชากรให้สูงขึ้น เช่น ส่งเสริมการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ แต่การพัฒนาดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการให้ลุตามเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะมีสาเหตุอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการเจ็บป่วยของประชากร (ประกาศเฝ้าฯ สุวรรณ 2526 : 325) ซึ่งกองสถิติสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขได้รักษาและรวบรวมสถิติจำนวนผู้ป่วยทั่วประเทศ ที่รับการรักษากจากหน่วยงานของรัฐในปี พ.ศ. 2527 แยกตามประเภทของการเจ็บป่วยได้ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2527 จำแนกตามประเภทของโรคและสาเหตุที่สำคัญ

ลำดับที่	โรคและสาเหตุสำคัญ	จำนวนผู้ป่วย
1	ลำไส้เล็กอักเสบและอุจจาระร่วงอื่น ๆ	152,226
2	อุบัติเหตุยานยนต์	118,742
3	ไข้จับสั่น	87,785
4	ไข้เลือดออก	54,476
5	วัณโรค	27,273
6	โรคหัด	14,455
7	การเป็นพิษโดยอุบัติเหตุจากสารเคมีทางกลีกรรม	8,057
8	ภาวะพึงพิงยา	8,029
	รวมทั้งสิ้น	471,043

แหล่งที่มา : กองสถิติสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
สรุปรายงานการป่วยของผู้มารับบริการสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2527 หน้า 1

จากตาราง 1 แสดงว่าประเภทของโรคและสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความเจ็บป่วย อันเกิดจากโรคเหล่านี้ได้เล็กน้อยและอุจจาระร่วงอื่น ๆ อุบัติเหตุยานยนต์ ไข้จับสั่น ไข้เลือดออก วัณโรค โรคหัด การเป็นพิษโดยอุบัติเหตุจากสารเคมีทางกลีกรรรม ภาวะฟุ้งฟิงยา ตามลำดับ

การที่มีประชากรเจ็บป่วยในแต่ละปีเป็นจำนวนมากเช่นนี้ ย่อมนำมาซึ่งการสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมากมาย เช่น สูญเสียเงินเพื่อการรักษา สูญเสียเวลาที่ต้องใช้ในการรักษาตัว ตลอดจนสูญเสียกำลังงานที่จะให้ผลผลิตในการทำงานจากการประกอบอาชีพต่าง ๆ อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาซึ่งนำความยุ่งยากมาสู่ครอบครัวอีกด้วย โรคและสาเหตุแห่งการเจ็บป่วยดังกล่าว จะพบว่าคนไทยที่เจ็บป่วยด้วยโรคและสาเหตุต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นโรคและสาเหตุที่สามารถป้องกันและแก้ไขได้

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ โดยทั่วไปใช้มาตรการแก้ไขปัญหาย่อย 3 ประการใหญ่ ๆ คือ ด้านการให้กฎหมาย โดยออกกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของบุคคลซึ่งจะออกมาในรูปแบบให้บุคคลกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อป้องกันโรค ควบคุมโรค หรือส่งเสริมสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เช่น กฎหมายท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น ห้ามบุคคลทำความสกปรกแก่แม่น้ำลำคลอง ห้ามทิ้งขยะลงบนพื้นถนน ห้ามสูบบุหรี่ในโรงมหรสพต่าง ๆ เป็นต้น ประการที่สอง คือ การให้บริการด้านการรักษา ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเมื่อบุคคลเกิดการเจ็บป่วยโดยการให้การรักษาแต่เป็นมาตรการที่ต้องใช้การลงทุนที่สูงมาก เพราะต้องสร้างอาคารสถานที่ ขี้อาวุธ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนจัดหาเจ้าหน้าที่สำหรับให้บริการ มาตรการสุดท้ายคือ ด้านการให้การศึกษา มาตรการนี้มุ่งเน้นหนักไปทางการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น หรือเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ไม่ให้เกิดซ้ำอีกในสาเหตุเดิม ทั้งนี้โดยยึดหลักที่ว่าบุคคลมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้เมื่อมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคล บุคคลจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพนี้เป็นแนวทางที่ถูกต้องสำหรับการแก้ปัญหาดังกล่าวของประชากรไทยและถือเป็นมาตรการที่ให้ผลดีที่สุด (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ 2526 : 25 - 29)

มาตรการด้านการให้การศึกษา¹ เป็นบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแล้วย่อมทำให้ได้ผลคุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าได้มีการนำเอามาตรการนี้ไปใช้กับเด็กนักเรียนและเยาวชน ซึ่งจะต้องมีชีวิตรอยู่อีกยาวนาน ถ้าเด็กได้มีการแก้ไขพฤติกรรมที่ผิด ๆ หรือได้มีการปลูกฝังพัฒนาพฤติกรรมที่ถูกตอตั้งแต่ระยะเยาว์วัยแล้ว ปัญหาสุขภาพที่เป็นผลเนื่องมาจากพฤติกรรมของบุคคลก็จะหมดไป ในระยะเยาว์วัยนั้น เด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยแห่งการศึกษาเล่าเรียนของสถานศึกษาต่าง ๆ การพัฒนาสุขภาพโดยการให้การศึกษาดังที่กล่าวมานั้นจึงเหมาะสมอย่างยิ่งในระยะนี้ การพัฒนาสุขภาพให้กับนักเรียนในโรงเรียนสามารถกระทำได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีอาคาร สถานที่ มีบริเวณที่เหมาะสม มีผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ ครู อาจารย์ ซึ่งมีความชำนาญในด้านการเรียนการสอน การวัดผล มีหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน มีวัสดุอุปกรณ์ที่จะช่วยในการเรียนการสอน มีเวลาที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสมที่จะให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่ได้ระบุไว้ มีจำนวนเวลาที่นานพอที่จะให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ มีสถานการณ์ที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของตนเอง (กัลยา กาญจนวรรณท 2526 : 35 - 29) การใช้มาตรการด้านการศึกษา ผู้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก คือครูผู้ศึกษาของโรงเรียนนั่นเอง ครูผู้ศึกษาจะเป็นผู้อบรมชี้แนะ ตลอดจนคอยดูแลและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน อย่างไรก็ตามการพัฒนาสุขภาพของนักเรียนนั้น ควรเริ่มต้นที่ตัวครูเองเป็นอันดับแรก โดยการพัฒนาตัวครูให้เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องสุขภาพ ให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดี และมีการปฏิบัติตนในเรื่องสุขภาพอย่างถูกต้อง เพราะครูเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญสำหรับนักเรียนเป็นแบบอย่างในด้านการพัฒนาสุขภาพ เป็นผู้วางรากฐานทางสุขภาพแก่นักเรียน แต่การปฏิบัติตัวของครูผู้ศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ในปัจจุบันได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางในทางที่ไม่ค่อยดีนัก เช่น ประเวศ วะสี ได้แสดงความคิดเห็นและกล่าวว่า (ประเวศ วะสี 2527 : 6) งานสุขภาพในโรงเรียนเป็นงานที่น่าสนใจและควรเอาใจใส่อย่างยิ่ง เพราะสุขภาพในโรงเรียนเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาการสาธารณสุขของประเทศ แต่ปัจจุบันงานดังกล่าวไม่สามารถที่จะดำเนินให้บรรลุตามเป้าประสงค์ได้ เพราะ

ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้นักเรียนนั้นไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนเท่าที่ควร ครูบางคนใช้วิธีการสอนสุขศึกษาโดยให้นักเรียนไปอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จากตำราเรียนเอาเองแล้วให้นักเรียนท่องจำเนื้อหาตามตำรานั้น ๆ และในบางครั้งครูยังแสดงพฤติกรรมทางคำสอนที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียนให้นักเรียนเห็นอีกด้วย นอกจากนี้ คำน ขาวหนู ซึ่งได้กล่าวว่า (คำน ขาวหนู มปป. : 23 – 30) ครูสุศึกษาบางคนมีลักษณะบุคลิกภาพ ความประพฤติ การปฏิบัติตน ยังอยู่ในลักษณะที่ขัดแย้งกับหลักทฤษฎีการสุศึกษาอยู่มาก เช่น ครูบางคนมีลักษณะอ้วนหรือซูบผอมจนเกินไป พูดจาไม่ชัดเจน แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย สุ่มหรีวขณะทำการสอนในห้องเรียน คัมสุราเป็นประจำ ไม่สนใจในการสอน สอนโดยไม่ใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ ขาดการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม เป็นต้น และจากรายงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ยังได้รายงานเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูพลศึกษาและสุศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า (ข่าวสารกรมพลศึกษา 2525 : 15) ครูพลศึกษา-สุศึกษาของโรงเรียนดังกล่าว การประสานงาน การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย การรายงานการปฏิบัติงาน อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ตลอดจนการแต่งกาย การใช้ภาษาพูด การเตรียมการสอน การคัมสุรา การเล่นการพนัน การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บริหาร ยังอยู่ในเกณฑ์ที่จำเป็นต้องปรับปรุง

ซึ่งจากสภาพปัญหาค้างกล่าวทำให้ผู้วิจัย ซึ่งปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในสถานประกอบการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรครูสุศึกษา มีความสนใจและประสงค์ที่จะศึกษาคูณลักษณะของครูสุศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ตามโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 7 ว่ามีลักษณะสอดคล้องกับแนวความคิดของบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นหรือไม่เพียงใด

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ในด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกลักษณะ คุณธรรม ความประพฤติ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษาในด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกลักษณะ คุณธรรมและความประพฤติ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้บริหารได้เข้าใจและทราบว่าคุณลักษณะของครูสุขศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป
2. เป็นแนวทางสำหรับครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจตนเอง ว่าหัวหน้าหมวดพลานามัย และนักเรียนต้องการให้ตนเองมีคุณลักษณะอย่างไร และสอดคล้องกับการพิจารณาตนเองหรือไม่เพียงใด
3. เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการผลิตครูสุขศึกษา ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร คือ หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 และ

เป็นโรงเรียนที่มีครูผู้ศึกษาสอนประจำอยู่ ซึ่งเป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 68 คน
ครูผู้ศึกษา จำนวน 74 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5,267 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 34 คน ครูผู้ศึกษา จำนวน
37 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 360 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ สอดคล้องของกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีต่อ
คุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
รวม 8 ด้าน คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านสุขภาพทางกายและจิต
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์
5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
6. ด้านบุคลิกลักษณะ
7. ด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ และพฤติกรรมทั้งด้านส่วนตัว
และด้านวิชาชีพของครูผู้ศึกษา ที่แสดงออกในด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต
มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความประพฤติ บุคลิกลักษณะ การอบรมแนะแนวและปกครอง และ
ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งสามารถวัดได้โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ด้านการสอน หมายถึง การเป็นผู้รู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสู่ศึกษารู้เนื้อหาวิชา กิจกรรมการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล

3. ด้านวิชาการ หมายถึง ความเป็นผู้พยายามค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ การติดตามข่าวสารใหม่ ๆ ทางด้านสู่ศึกษา สนใจเข้ารับฟังการบรรยาย การอภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ สนใจค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ ทางด้านสู่ศึกษา ความพยายามในการเพิ่มวิทยฐานะ

4. ด้านสุขภาพทางกายและจิต หมายถึง ปฏิบัติตนตามหลักแห่งสุขภาพ มีสุขนิสัยงดเว้นสิ่งเสพติดให้โทษทั้งปวง การเอาใจใส่ในการป้องกันโรคติดต่อ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การเป็นมิตรกับนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ

6. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง การเป็นผู้มีความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละเพื่อส่วนรวม การวางตนอย่างเหมาะสม การไม่ทำตัวเสเพล ความเป็นผู้มีกิริยาเรียบร้อยในหน้าที่การงาน

7. ด้านบุคลิกลักษณะ หมายถึง ทรวดทรง การแต่งกาย อารมณ์ ความสุภาพ อ่อนโยน คล่องแคล่วว่องไว แก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ สุขุมรอบคอบ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

8. การอบรม เน้นแนวและการปกครอง หมายถึง ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจเด็ก การช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาของตนได้ การรู้จักการปกครองแบบประชาธิปไตย การควบคุมความประพฤติของนักเรียน

9. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย หมายถึง การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การรู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม การรู้จักสิทธิของตนตามกฎหมาย การรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

10. หัวหน้าหมวดพลานามัย ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา-สู่ศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีครูสู่ศึกษา วุฒิทางการศึกษาวิชาเอกสู่ศึกษา

11. ครูสุศึกษา หมายถึง ครูผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสุศึกษาและปฏิบัติ การสอนวิชาสุศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

12. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ใน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

13. โรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนซึ่งเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เฉพาะโรงเรียนที่มีครู สุศึกษาซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสุศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ครูสุขศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพอันสมบูรณ์ และถ้าหากว่าครูสุขศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ตลอดจนบุคคลทั่วไปแล้ว จะทำให้งานสุขศึกษามีคุณค่ายิ่งขึ้น ครูสุขศึกษาที่ดีควรมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง เป็นสิ่งที่อยู่ในการศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูควรตระหนัก และทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุด ก่อนที่จะกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูสุขศึกษา จะขอกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูโดยทั่วไปซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ได้กล่าวไว้เช่น โกสินทร์ รัชยาพันธ์ ได้กล่าวอ้างถึงคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระเจ้าจากพระไตรปิฎกว่า (โกสินทร์ รัชยาพันธ์ 2526 : 34) ครูที่ดีนั้นควรมีคุณลักษณะ เจ็ดประการอันประกอบด้วย ความเป็นผู้มีปิตา หรือปิโยอันได้แก่ กระทำตนให้เป็นที่น่ารัก ครุตาหรือครุโว ได้แก่ ทำตนให้น่าเคารพ ภะณียตาหรือภะณีย ได้แก่ อบรมตนให้เจริญน่ายกย่อง วัตถุตาหรือวัตถุตา ได้แก่ การอุทิศสัจธรรมสั่งสอน วัจนักขันติหรือวัจนัโม ได้แก่ การอดทนต่อถ้อยคำต่อการรบกวนของศิษย์ คัมภีรภา กรณัง หรือคัมภีรังกัง กัตตา ได้แก่ การช่วยขยายความลึกให้ตนให้ง่าย และประการสุดท้ายคือ อนิโยชนังหรือโนจัญฐานนิโยชเย ได้แก่ การไม่ชักนำศิษย์ไปในทางที่เสื่อมเสีย

ธนุ แสงศักดิ์ ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้หาประการซึ่งต่างไปจากโกสินทร์ รัชยาพันธ์ คือ (ธนุ แสงศักดิ์ 2505 : 85 - 100) ประการแรกต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี วางตนเหมาะสม สนใจเอาใจใส่ปัญหาของนักเรียน ประการที่สองคือ เป็นผู้มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู โดยหมั่นปรับปรุงตนเองเสมอ กระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ประการที่สามคือ เป็นผู้พิจารณาแห่งครู มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ รักษาความลับของนักเรียนไม่กล่าวร้ายหรือให้ร้ายแก่ผู้อื่น ประการที่สี่คือ มีคุณสมบัติส่วนตัว

ที่ดี มีความคิดริเริ่ม สุภาพอ่อนโยน ตรงต่อเวลา เข้าใจในกฎระเบียบและปฏิบัติตนต่อ
กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และประการสุดท้ายคือ เป็นผู้ที่มีรูปร่างหน้าตาตลอดจนท่าทางที่ดี
แต่งกายสุภาพ รักษาท่าทางสง่างาม ไม่สูบบุหรี่ในขณะทำการสอน ดัดผมสุภาพเรียบร้อย

สงวน สิทธิเลิศอรุณ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีนั้นว่า ควรประกอบไปด้วย
ลักษณะต่าง ๆ หลายประการ โดยอ้างอิงจาก เทพ การเกิด คือ (สงวน สิทธิเลิศอรุณ
2523 : 59) ลักษณะต่าง ๆ ประกอบไปด้วย การเป็นผู้มีลักษณะบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้มีความ
ศรัทธาในอาชีพครู เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นผู้ซึ่งดำรงตนอยู่ในที่ที่เหมาะสม
เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอในทุกด้าน รอบรู้วิธีการในการทำงาน เป็นผู้หมั่น
ศึกษาใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นผู้มีความเป็นผู้นำที่ดี มีจรรยาบรรณสูง มีความพร้อมที่จะรับฟัง
ความคิดเห็นตลอดจนคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ มีความสนใจในการประเมินผลงานของตนเอง
ใช้จิตวิทยาในการสอนตลอดจนศึกษาเด็กให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และประการสุดท้ายคือ เป็นผู้
ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่ออาชีพการงานเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พันธ์
หันนาคินทร ซึ่งได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดีว่าครูที่ดีควร เป็นผู้ประกอบ
ด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (พันธ์ หันนาคินทร 2524 : 155 - 159) ประการแรกเป็นผู้มี
คุณสมบัติส่วนตัวที่ดี อันประกอบด้วย มีความประพฤติดี มีสติปัญญาสูง มีสุขภาพทางกายและ
ทางจิตดี มีบุคลิกภาพรูปร่างหน้าตาดี เป็นผู้มีความตรงต่อเวลา มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนและเพื่อน
ร่วมงาน และเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำ ประการที่สองคือ เป็นผู้มีความสมบัติทางด้าน
อาชีพ ซึ่งควรประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ คือ มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความรู้
ความเข้าใจในวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มในสิ่งต่าง ๆ มีความสามารถ
ด้านการใช้จิตวิทยาการสอน และสุดท้ายคือมีความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
เป็นอย่างดี นอกจากนี้ สุรินทร์ สรศิริ มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวและความคิดเห็นนั้น
มีลักษณะใกล้เคียงกัน กล่าวคือ (สุรินทร์ สรศิริ 2515 : 5) ครูที่ดีนั้นควรประกอบ
ไปด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ หกประการคือ ประการแรกเป็นผู้ซึ่งมีบุคลิกภาพที่ดีอันประกอบไปด้วย
มีลักษณะการแต่งกายที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวหรือมี

มนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกบุรุษภาพหน้าตาดี และเป็นผู้มีวาจาอันสุภาพ ประการที่สอง คือ มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน โดยมีความรักและห่วงใยในตัวนักเรียน วางตนกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมในทุกโอกาส ประการที่สาม คือ เป็นผู้มีความรู้ในวิธีการสอนเป็นอย่างดี สนใจเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ประการที่สี่ คือ เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีจรรยาบรรณทางอันดีงาม มีความประพฤติตนอย่างเหมาะสม ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งระเบียบวินัยของครู ประการที่ห้า คือ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนนักเรียน และประการสุดท้าย คือ ความสามารถในการจัดห้องเรียนได้ดี ถูกสุขลักษณะ บรรยากาศเหมาะสม

นอกจากนี้ บุคคลสำคัญของวงการศึกษไทยอีกท่านหนึ่งคือ ก่อ สวัสดิพานิชย์ ได้กล่าวถึงในเรื่อง เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูไว้เช่นกัน ซึ่งคุณลักษณะที่กล่าวไว้มีลักษณะคล้ายคลึงกับคำกล่าวของบุคคลต่าง ๆ ในช่วงต้น กล่าวคือ (ก่ สวัสดิพานิชย์ 2513 : 40) คุณลักษณะของครูที่ดีนั้นประกอบด้วย ความเป็นผู้มีความรักเมตตาและเข้าใจเด็ก ความเป็นผู้มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง ความเป็นผู้ที่สามารถเข้าใจในหลักสูตรและ ความสามารถเรียบเรียงบทเรียนจากง่ายไปหายาก ความเป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญในหลักการสอนแบบต่าง ๆ และประการสำคัญที่สุดคือ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน แก่นักเรียนตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ เทือก กุสุมา ณ ออยุธยา ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีว่า (เทือก กุสุมา ณ ออยุธยา 2507 : 7 - 12) "ครูที่ดีคือครูที่ใฝ่สอน แต่ครูที่ดีคือ ผู้ซึ่งรู้จักแนะนำให้เด็กสอนตนเอง" แต่อย่างไรก็ตามยังมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกับผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ อยู่บ้างเช่นกัน และกล่าวไว้คือ "ครูที่ดีนั้นควรมีความรู้ มีวิธีการสอนที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์และที่สำคัญคือครูจะต้อง เป็นผู้มีความประพฤติดี มีคุณธรรมประจำใจ

จากที่กล่าวข้างต้นเป็นการกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูโดยทั่วไป และต่อไปจะขอกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูผู้ศึกษาซึ่งมีผู้กล่าวไว้โดยตรงดังนี้คือ

คณะกรรมการการสายการศึกษาในคณะกรรมการสุศึกษาแห่งชาติได้กำหนดคุณสมบัติของครูผู้ศึกษาไว้สี่ประการดังนี้คือ (กองสุศึกษา กระทรวงสาธารณสุข มปป. : 3)

ประการที่หนึ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาสุขศึกษาโดยเฉพาะ ประการที่สอง คือ เป็นผู้ว่าในด้านพฤติกรรมสุขภาพเพื่อเป็นมาตรฐานที่นักเรียนและนักศึกษาจะสามารถยึดถือเป็นพฤติกรรมตัวอย่างได้ดี ประการที่สาม คือ สามารถดูแลสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและโรงเรียนให้อุณหภูมิเหมาะสม และประการสุดท้าย คือ สามารถรับผิดชอบในการดูแลสุขภาพของนักเรียน สามารถให้บริการด้านสุขภาพแก่นักเรียนตามสมควร รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีบุคคลและคณะบุคคลอื่น ๆ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูสุขศึกษาไว้เช่นกัน คือ ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และคณะได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้และกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูสุขศึกษาไว้ซึ่งพอสรุปได้สี่ประการ ซึ่งคุณลักษณะทั้งสี่มีลักษณะคล้ายคลึงกับคุณสมบัติของครูสุขศึกษาที่คณะอนุกรรมการสายการศึกษาในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้กำหนดไว้ กล่าวคือ (ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์, สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และคณะอื่น ๆ 2523 : 7) ครูสุขศึกษาที่ดีนอกจากจะทำตนเป็นผู้มีสุขภาพดีแล้วยังต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่นให้มีสุขภาพดีด้วย คุณลักษณะที่ดีของครูสุขศึกษาจึงควรประกอบไปด้วย ประการแรกคือ เป็นผู้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักแห่งคุณลักษณะเสมอ ประการที่สองคือ เป็นผู้มุ่งมั่นไม่หาความรู้ หนังสือหลักสูตร ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนรู้จักเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนเป็นอย่างดี ประการที่สามคือ เป็นผู้มีความสามารถในการบริหารงาน และสามารถปฏิบัติงานสุขภาพในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี และประการสุดท้ายคือ เป็นผู้ซึ่งกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักเรียนและบุคคลอื่น ตลอดจนเป็นผู้ซึ่งแต่งกายสะอาดเรียบร้อยสมกับเป็นผู้มีสุขภาพดี และสอดคล้องกับ รัตนา เสงส์สวัสดิ์ ซึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูสุขศึกษาไว้หาประการ กล่าวคือ (รัตนา เสงส์สวัสดิ์ 2526 : 154) ประการที่หนึ่งคือ ครูสุขศึกษาที่ดีต้องเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการเป็นอย่างดี ประการที่สองคือ เป็นผู้มีความสามารถในการสอน ประการที่สามเป็นผู้มีคุณสมบัติส่วนตัวและสังคมดี ประการที่สี่คือ เป็นผู้มีความเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีความเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ประการสุดท้ายคือ เป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่วน คำนวณ ขาวหนู ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูสุขศึกษาที่ดีไว้เช่นกันและคุณลักษณะที่กล่าวไว้มีลักษณะ

คล้ายกับคำกล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของครูทั่วไปที่กล่าวไว้ในตอนต้น คุณลักษณะของครูสุขศึกษา ที่กล่าวไว้คือ (ควน ขาวหนู นป. : 65 – 70) ประการแรกคือ ครูสุขศึกษาที่ดีต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและมีความประพฤติดี เป็นผู้ซึ่งมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการสอน ตลอดจนมีวิธีการถ่ายทอดที่ดี เป็นผู้มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย เป็นผู้ซึ่งมีบุคลิกภาพดีมีมนุษยสัมพันธ์ และประการสุดท้ายคือ เป็นผู้รอบรู้ในวิชาการเป็นอย่างดี และสุชาติ โสณประยูร ได้กล่าวถึงสมรรถนะของนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาในระดับปริญญาตรี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วควรจะเป็นผู้ที่มีสมรรถนะอันประกอบไปด้วย (สุชาติ โสณประยูร 2524 : 7 – 11) สมรรถนะทางด้านร่างกายคือ เป็นผู้ซึ่งแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามวัฒนธรรม มีสุขภาพดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ระวังรักษาและปรับปรุงสุขภาพของตนเอง อยู่เสมอ มีสุขนิสัยสุขปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก สมรรถนะทางด้านจิตใจคือเป็นผู้มีอารมณ์ที่มั่นคงแจ่มใส ใจคอหนักแน่นและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความเป็นกันเองกับเด็กนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สมรรถนะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ คือเป็นผู้สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ ได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นและมองโลกในแง่ดี สมรรถนะทางด้านเจตคติต่อการสอนวิชาสุขศึกษา โดยมีความเชื่อว่าการสอนวิชาสุขศึกษาช่วยแก้ปัญหาความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับสุขภาพได้ มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูสุขศึกษา มีความเชื่อว่าสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญเติบโตของเด็ก มีเจตคติเป็นแบบวิทยาศาสตร์ไม่หลงงมงายกตัญญูต่อพ่อแม่และครูสอน การเคลื่อนไหวทางกายสุขภาพให้ทันสมัยอยู่เสมอ สมรรถนะด้านความสามารถทางความรู้ คือมีความรู้ในเรื่องราวทางกายสุขภาพเป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถปฏิบัติงานสุขศึกษาในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะทางการสอนวิชาสุขศึกษา คือ สอนให้เด็กเกิดความรู้ เริ่มสร้างสรรค์ได้ สามารถใช้กิจกรรมในการสอนให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ได้ สามารถสอดแทรกวิชาสุขศึกษาเข้าไปในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ได้และสุดท้ายคือ สมรรถนะในการจัดโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน คือ สามารถจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ สามารถจัดบริการด้านสุขภาพ และสามารถดำเนินการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในประเทศ

กรมการฝึกหัดครูได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดี โดยการสร้างแบบสอบถามมีทั้งหมด 130 ข้อ และแบ่งคุณลักษณะออกเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ 8 ประการ กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียน ผู้ปกครอง พระสงฆ์ ข้าราชการ และพ่อค้าว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูนั้นควรมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง และคุณลักษณะที่กำหนดให้ 8 คุณลักษณะดังกล่าวนี้ คุณลักษณะใดมีความจำเป็นและมีความสำคัญโดยให้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คุณลักษณะ 8 ประการดังกล่าว คือ (กรมการฝึกหัดครู 2516 : 4 - 10)

1. คุณลักษณะด้านการสอน เช่น ความเป็นผู้มีความรู้ในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ ความเข้าใจในหลักสูตร การวัดผล การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม ความสามารถในการปกครองชั้น การยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก การสอนให้เด็กรู้จักคิด

2. คุณลักษณะด้านวิชาการ คือ ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ไม่หาความรู้เทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ การติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา

3. คุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ เช่น การรู้จักพักผ่อน เอาใจใส่ในการจัดสิ่งแวดล้อมให้สะอาด การเอาใจใส่ในการป้องกันโรคติดต่อ

4. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนบุคคลทั่วไป

5. คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติ เช่น ความเที่ยงธรรม ความเมตตากรุณา ความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต การวางตนอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่คบพินาศสมาคมอื่น

6. คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ เช่น ความร่าเริงแจ่มใส ความสุภาพอ่อนโยน ความขยันขันแข็ง แต่งกายเหมาะสม ความกระตือรือร้นในการทำงาน

7. คุณลักษณะด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง เช่น ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีน้ำใจนักกีฬา รักษาความลับของนักเรียน เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักการใช้เหตุผล

8. คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การยอมรับนับถือผู้อื่น การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา การรู้จักสิทธิของตนตามกฎหมาย การรู้จักปรับปรุงฐานะของตนให้ดีขึ้น การรู้จักประหยัดคอดออม

เมื่อเรียงลำดับความสำคัญแล้วปรากฏผลดังนี้คือ คุณธรรมและความประพฤติ การเป็นพลเมืองดี การอบรมแนะแนวปกครอง การสอน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกลักษณะ สุขภาพ ทางกายและทางจิต และด้านวิชาการ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ศึกษา "ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ" โดยกำหนดคุณลักษณะของครูไว้ 7 ประการคือ (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2518 : 4 - 5) ด้านความประพฤติ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านความสามารถในการสอน ด้านการปกครองนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการทำงานนอกเวลาและงานอดิเรก ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของกรมการฝึกหัดครูซึ่งกล่าวว่า การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 14 กลุ่ม และกำหนดเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สังคมปัจจุบันมองครูในทัศนะที่มีเหตุผลสอดคล้องตามกาลสมัยคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ครูไม่ควรจะปฏิบัติตนเหมือนบุคคลในอาชีพอื่น ควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาการที่ตนสอน และหาความรู้ให้ทันสมัยเสมอ ทั้งชอบครูที่สอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนตลอดจนสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเหลือแนะนำเมื่อเด็กทำงานไม่ทันหรือประสบกับปัญหา ในด้านการปกครองนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ครูควรเข้มงวดกวดขันไม่ปล่อยปละละเลยต่อการกระทำของนักเรียนที่ผิดระเบียบของโรงเรียน ครูควรช่วยเหลือร่วมมือปรับปรุงชุมชน ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับครู ตลอดจนไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือประเพณีชัคค่อศีลธรรม ผลการศึกษาดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับที่ มัณฑนา ปิยะมาดา ได้ทำการสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการกำหนดคุณลักษณะสำคัญของครูไว้ 9 ประการ เพื่อต้องการทราบว่า ครูในจังหวัดดังกล่าวมีลักษณะอย่างไรบ้างของคุณลักษณะ 9 ประการที่กำหนดเอาไว้และต้องการจัดเรียงลำดับความสำคัญของคุณลักษณะเหล่านั้น ผลการสำรวจพบว่า (มัณฑนา ปิยะมาดา 2512 : 3) กลุ่มตัวอย่างมีทรรศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่กำหนดขึ้นแตกต่างกันทุกกลุ่ม และผล

การเรียงลำดับความสำคัญปรากฏผลตามลำดับดังนี้คือ ด้านการสอน ด้านความเป็นผู้มีเหตุผล
 ด้านความเมตตากรุณา ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน ด้านความยุติธรรม ด้านความ
 ประพฤติ ด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านการยกย่องชมเชย และประการสุดท้ายคือ ด้าน
 ความอุปการะแก่นักเรียน แต่ขัดแย้งกับ ประโยชน์ จันทรโชติ ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ
 ของครูเช่นกัน โดยศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
 จุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อต้องการทราบว่า ชาวจังหวัดสงขลา มีความต้องการครูซึ่งมี
 คุณลักษณะอย่างไรบ้าง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า (ประโยชน์ จันทรโชติ 2520 : 66 – 69)
 คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของชาวจังหวัดสงขลา นั้น ควรมีลักษณะด้านความเป็นประชาธิปไตย
 คุณลักษณะด้านสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน คุณลักษณะด้านคุณธรรมศีลธรรม คุณลักษณะด้าน
 มนุษยสัมพันธ์ และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ นอกจากนี้ สีสัม ไชยสร ได้ศึกษาลักษณะของ
 ครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
 ผลการศึกษาพบว่า (สีสม ไชยสร 2511 : 57 – 59) 90 เปอร์เซ็นต์ของนักเรียน
 ทั้งหมดต้องการครูที่พูดสุภาพ และมีความคิดเห็นว่าครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนทุก ๆ กรณี
 เช่น เรื่องความสะอาดเรียบร้อย ความประพฤติ ความมีระเบียบวินัย และการเข้าใจความ
 ต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณ เนคยากร โดยทำการศึกษา
 เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองถึงหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับ
 มัธยมศึกษา ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า (สุวรรณ เนคยากร 2520 : 60)
 คุณลักษณะของครูที่นักเรียนและผู้ปกครองพึงปรารถนา คือ การยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ
 พูดจาสุภาพ รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน พูดเสียงดัง มีคุณธรรม ตั้งใจสอน และการยอมรับฟัง
 ความคิดเห็นของนักเรียน แต่ วิรัตน์ ไวยกุล ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูในทัศนะ
 ของผู้บริหารและผลการศึกษาพบว่า (วิรัตน์ ไวยกุล 2514 : 19) ครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติหน้าที่
 เกี่ยวกับการศึกษาอบรมเด็กนักเรียนตลอดมา นั้น ย่อมเป็นผู้ใกล้ชิดและมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นใน
 การประกอบอาชีพครูโดยตรง ยิ่งกว่านั้นครูผู้สอนยังเป็นผู้ได้รับผลกระทบที่มีปฏิกิริยาตอบต่อ
 ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยซึ่งนับว่าการศึกษาปัญหาครูในสายตาของครูนั้นมีความสำคัญมาก
 ในทำนองเดียวกันการมองปัญหาครูในสายตาดูมั่งคั่งปัญหา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร

โรงเรียนนั้น จะทำให้ได้ทราบปัญหาในแง่มุมที่ชัดเจนขึ้น และนับว่ามีความสำคัญ เนื่องจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหาร เป็นผู้ที่จะนำแนวความคิดเห็นไปใช้ เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียน การมองปัญหาของผู้บังคับบัญชาย่อมจะนำไปสู่การปฏิบัติในภายหลัง

2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูในต่างประเทศนั้น ได้มีบุคคลหลายท่านได้ให้ความสนใจและทำการศึกษาไว้ เช่น พิค ได้ศึกษาและรวบรวมคุณลักษณะของครูที่ดีเอาไว้ซึ่งมีทั้งหมด 10 ประการดังนี้คือ (Peik. 1949 : 37 - 39) เป็นผู้มีความเมตตาากรุณา มีความมั่นคงในอารมณ์ มีความรู้ความสามารถประจำตัวที่ดีเยี่ยม มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความคล่องแคล่วว่องไว มีวิจาร์ญาณ และไตร่ตรองด้วยความยุติธรรม มีความสามารถในการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี และการส่งเสริมให้นักเรียนนิยมในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ คาร์คและ เอสตราบรูค ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปคุณลักษณะที่สำคัญได้ 5 ประการ กล่าวคือ (Karch and Estrabrook. 1956 : 19 - 23) คุณลักษณะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับนักเรียน คุณลักษณะด้านการสอน คุณลักษณะด้านศีลธรรมและจรรยา คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะด้านคุณสมบัติเฉพาะตัว ซึ่งเมื่อสังเกตให้ดีแล้วจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะทั้ง 5 ประการมีความคล้ายคลึงกับคุณลักษณะในผลการศึกษาของ พิค มาก และ เบ็ค ได้ทำการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเรื่อง "ครูของฉัน" ซึ่งมีข้อความทั้งสิ้น 100 ข้อโดยถามนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2,108 คน ผลการศึกษพบว่า (Reck. 1967 : 127 - 128) ครูที่ดีในสายตาของนักเรียนดังกล่าวนี้คือครูที่มีคุณลักษณะดังนี้คือ เป็นผู้มีความรักความเอาใจใส่นักเรียน และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะให้ความรู้ ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในด้าน การเรียน ตลอดจนเป็นผู้ที่คอยส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนในด้านการเรียนด้วย

นอกจากนี้ วิทท์ ได้ทำการวิเคราะห์คุณลักษณะของครูที่ดีโดยสอบถามจากนักเรียนเช่นเดียวกัน เบ็ค จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 12,000 ฉบับ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่า (Witty. 1947 : 40) นักเรียนได้ให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของครูไว้ 12 ประการ คือ การเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย การเป็นผู้มีความเมตตากรุณา การเป็นผู้มีความอดทน การเป็นผู้มีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี การเป็นผู้มีความยุติธรรม การเป็นผู้มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส มีความประพฤติดี มีความสนใจในปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เป็นผู้รู้จักการยืดหยุ่น เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และประการสุดท้ายคือ เป็นผู้ค้นคว้าหาวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้เสมอ

ส่วน ไมเยอร์ ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูอย่างจริงจัง และมีความคิดเห็นว่า (Myer. 1960 : 235 - 239) ผู้ซึ่งจะมาประกอบอาชีพครูควรมีคุณลักษณะที่จำเป็นประการก่อนที่จะเข้าศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ไมเยอร์ ได้ใช้วิธีให้คณะกรรมการการศึกษาต่าง ๆ ตอบแบบสำรวจเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครู ซึ่งก็พบว่าควรเป็นผู้มีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ คุณสมบัติทั่วไปดี มีความสนใจในอาชีพครูอย่างแท้จริง มีมนุษยสัมพันธ์ดี และประการสุดท้ายคือเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี และ เคลลี ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูใหม่ ที่อาจารย์ใหญ่และผู้บริหารการศึกษาค้นคว้า โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ใหญ่และผู้บริหารในสถาบันและโรงเรียนต่าง ๆ ผลการศึกษพบว่า (Kelly. 1954 : 67 - 72) ครูที่อยู่ในความต่องการนั้นจะต้องได้รับการอบรม มีประสบการณ์ มีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดี และเป็นผู้มีความนิยมในระบอบประชาธิปไตย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการสอนไม่แตกต่างกัน

2. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

3. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านสุขภาพทางกายและจิต ไม่แตกต่างกัน

4. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

5. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านคุณธรรมและความประพฤติไม่แตกต่างกัน

6. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านบุคลิกลักษณะ ไม่แตกต่างกัน

7. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการอบรมแนะแนวและปกครองไม่แตกต่างกัน

8. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน

9. หัวหน้าหมวดพลานามัย กับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

ประชากร

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากับประชากรที่เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีครูวิชาเอกสุขศึกษา ปฏิบัติงานอยู่ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,409 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษครั้งนี้ เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 34 คน ครูสุขศึกษา จำนวน 37 คน และนักเรียน จำนวน 360 คน โดยการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) ดังนี้คือ

1. คัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เฉพาะโรงเรียนที่มีครูสุขศึกษาซึ่งสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกสุขศึกษา ตามบัญชีรายชื่อโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 รวมทั้งสิ้น 68 โรงเรียน มีหัวหน้าหมวดพลานามัย รวมทั้งสิ้น 68 คน และครูสุขศึกษา 74 คน และมีนักเรียน 5,267 คน
2. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา ในอัตรา ร้อยละ 50 ของจำนวนประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 34 คน ครูสุขศึกษา จำนวน 37 คน
3. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เฉพาะโรงเรียนที่มีครูสุขศึกษา ซึ่งสำเร็จการศึกษา สาขาวิชาเอกสุขศึกษา ตามบัญชีรายชื่อโรงเรียน สังกัดเขตการศึกษา 7 จำนวน 360 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางสุ่มและวิธีการสุ่มอย่างง่าย

การ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด โรงเรียน หัวหน้าหมวด
พละนามัย ครูผู้ศึกษา และนักเรียน

ชื่อจังหวัด/ เขตการศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	โรง เรียน	หัวหน้า หมวด พละนามัย	ครู ผู้ศึกษา	นักเรียน	โรง เรียน	หัวหน้า หมวด พละนามัย	ครู ผู้ศึกษา	นักเรียน
พิษณุโลก	5	5	9	571	2	2	2	25
นครสวรรค์	17	17	17	1,260	12	12	15	125
พิจิตร	8	8	8	550	2	2	2	25
กำแพงเพชร	9	9	9	701	3	3	3	30
อุตรดิตถ์	8	8	8	632	5	5	5	50
ตาก	6	6	6	420	2	2	2	25
สุโขทัย	9	9	9	753	4	4	4	40
เพชรบูรณ์	7	7	8	380	4	4	4	40
รวม	68	68	74	5,267	34	34	37	360

จากตาราง 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าหมวดพละนามัย จำนวน 34 คน
ครูผู้ศึกษา จำนวน 37 คน และนักเรียน จำนวน 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของ เครื่องมือ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษา ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษา ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ที่ระดับแบ่งออกเป็น 8 ด้านคือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านสุขภาพทางกายและจิต
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์
5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
6. ด้านบุคลิกลักษณะ
7. ด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของครู
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้าง เครื่องมือจากตำราและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้วิจัยสร้าง เครื่องมือเพื่อสอบถามคุณลักษณะของครูสุศึกษา โดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม ลักษณะของครูที่ดี ของกรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู 2516 :

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

5. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาสุขศึกษาและวิชาการศึกษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง เหนือจริง (Face Validity) (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2528 : 91)

6. นำเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาทดสอบค่าดัชนีของความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเกินกว่า .5 ขึ้นไป มาเขียนเป็นแบบสอบถาม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

8. นำแบบสอบถามตามข้อ 7 ไปลองใช้กับหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ของจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก ตาก และกำแพงเพชร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้วิธีแบบแบ่งครึ่งฉบับ

การหาคุณภาพของ เครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ตามวิธีของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบและเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ตั้งแต่ .67 ถึง 1.00 เป็นแบบสอบถาม ได้ข้อความทั้งสิ้น 80 ข้อ

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของ เครื่องมือใช้วิธีแบบแบ่งครึ่งฉบับ (Split-half Method) โดยเอาคะแนนข้อคู่และคะแนนข้อคี่มาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคู่กับข้อคี่ ซึ่งใช้สูตรของ Pearson product-moment coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.43 แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของสเปียร์แมนบราวน์ (Spearman - Brown) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.60 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสมสำหรับการศึกษารังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือรับรองความเป็นนิติของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

2. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามจากหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา และนักเรียน ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แนบซองผนึกดวงตราไปรษณียากรไปด้วยเพื่อความสะดวกแก่การส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย

3. ได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างที่ส่งกลับคืนมาดังนี้ คือ หัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.11 ครูผู้ศึกษา จำนวน 37 ฉบับ และนักเรียน จำนวน 360 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามโดยกำหนดวิธีการให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	เทียบได้เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เทียบได้เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เทียบได้เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เทียบได้เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เทียบได้เท่ากับ	1	คะแนน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับความึกเหินของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา และนักเรียน ที่มีคุณลักษณะของครูผู้ศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละค่านและรวมทุกค่าน ตามเกณฑ์ประเมินค่าความึกเหินตามวิธีของ คัมบลิว เบสท์ (Best. 1983 : 181) และได้ปรับการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 2.33 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำ
 ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.66 ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.67 - 5.00 ถือว่าอยู่ในระดับสูง

4. ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความึกเหินระหว่างกลุ่มหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้ศึกษา ที่มีคุณลักษณะของครูผู้ศึกษา ในแต่ละค่านและรวมทุกค่าน โดยใช้สถิติที (t - test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 - 9

5. ทำการทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้ของโรวินेलลี และแฮมเบิลตัน (Rovine and Hambleton) ใช้สูตร (สมบุญ ธิคพงศ์ 2526 : 3)

$$IC = \frac{R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ
 R แทน คะแนนความึกเหินของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความนึกเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้ศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment coefficient) ใช้สูตร (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 69)

$$r_{11} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{11} แทน ค่าความเชื่อมั่นของ เครื่องมือครั้งที่ 1
 X แทน คะแนนที่ได้จากข้อที่
 Y แทน คะแนนที่ได้จากข้อที่
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบแบ่งครึ่งฉบับ (Split - half method) ของ Spearman Brown ใช้สูตร (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 69)

$$r_{tt} = \frac{2r_{11}}{1 + r_{11}}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
 r_{11} คือ ค่าความเชื่อมั่นของครึ่งฉบับ

4. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในข้อมูลนั้น

5. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร
(Ferguson. 1971 : 62)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคน

หาค่าความแปรปรวน (Variance)

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวน
 x^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคน

6. สูตรที่ใช้ทดสอบค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ฐศิริ วงศ์รัตนะ 2527 : 180)

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad df = \frac{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}{\frac{(s_1^2)^2}{n_1} + \frac{(s_2^2)^2}{n_2}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่ง
	$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่สอง
	s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่หนึ่ง
	s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่สอง
	n_1, n_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มที่หนึ่ง และกลุ่มที่สองตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสื่อความหมายตรงกันในการแปลความจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน ค่าความแปรปรวน
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
ΣX^2	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
$(\Sigma X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านรวมและแต่ละด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา และนักเรียน ปรากฏดังตาราง 3 - 6

ตาราง 3 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็น
ของหัวหน้าหมวดพลานามัย โดยวิธีของเบสท์

ด้านที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณลักษณะ
1	การสอน	3.65	0.47	ปานกลาง
2	วิชาการ	3.39	0.56	ปานกลาง
3	สุขภาพทางกายและจิต	3.75	0.60	สูง
4	มนุษยสัมพันธ์	3.86	0.57	สูง
5	คุณธรรมและความประพฤติ	3.78	0.57	สูง
6	บุคลิกลักษณะ	4.01	0.50	สูง
7	การอบรมแนะแนวและปกครอง	3.96	0.59	สูง
8	การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	3.99	0.60	สูง
	รวมทุกด้าน	3.74	0.56	สูง

จากตาราง 3 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพลานามัย มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของ
ครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านรวมอยู่ใน
ระดับสูง เมื่อพิจารณาด้วยเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้พบว่า ด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ($\bar{X} = 3.65$) ด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.39 ($\bar{X} = 3.39$) ด้านสุขภาพทางกายและจิตอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75
($\bar{X} = 3.75$) ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ($\bar{X} = 3.86$)

ด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ($\bar{X} = 3.78$) ด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการอบรมแนะแนวและปกครองอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ($\bar{X} = 3.96$) และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 4 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของครูสุศึกษา โดยวิธีของเบสท์

ด้านที่	คุณลักษณะของครูสุศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณลักษณะ
1	การสอน	3.66	0.41	ปานกลาง
2	วิชาการ	3.43	0.48	ปานกลาง
3	สุขภาพทางกายและจิต	3.85	0.49	สูง
4	มนุษยสัมพันธ์	4.14	0.50	สูง
5	คุณธรรมและความประพฤติ	3.79	0.40	สูง
6	บุคลิกลักษณะ	4.01	0.39	สูง
7	การอบรมแนะแนวและปกครอง	4.00	0.56	สูง
8	การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	4.17	0.48	สูง
	รวมทุกด้าน	3.88	0.46	สูง

จากตาราง 4 แสดงว่าครูสุศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาทั้งเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและ

เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ($\bar{x} = 3.66$) ด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ($\bar{x} = 3.43$) ด้านสุขภาพทางกายและจิตอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ($\bar{x} = 3.85$) ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ($\bar{x} = 4.14$) ด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ($\bar{x} = 3.79$) ด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ($\bar{x} = 4.01$) ด้านการอบรมแนะแนวและปกครองอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ($\bar{x} = 4.00$) และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ($\bar{x} = 4.17$)

ตาราง 5 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็น
ของนักเรียน โดยวิธีของเบสท์

ด้านที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณลักษณะ
1	การสอน	3.66	0.47	ปานกลาง
2.	วิชาการ	3.27	0.34	ปานกลาง
3	สุขภาพทางกายและจิต	3.78	0.60	สูง
4	มนุษยสัมพันธ์	3.88	0.58	สูง
5	คุณธรรมและความประพฤติ	3.50	0.40	ปานกลาง
6	บุคลิกลักษณะ	3.82	0.56	สูง
7	การอบรมแนะแนวและปกครอง	3.74	0.53	สูง
8	การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	3.90	0.59	สูง
	รวมทุกด้าน	3.70	0.51	สูง

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้ศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านรวมอยู่ในระดับสูง
เมื่อพิจารณากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและ
เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66
($\bar{X} = 3.66$) ด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ($\bar{X} = 3.27$)
ด้านสุขภาพทางกายและจิตอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ($\bar{X} = 3.78$) ด้าน
มนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ($\bar{X} = 3.88$) ด้านคุณธรรมและความ

ประพจน์อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ($\bar{X} = 3.50$) ด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ($\bar{X} = 3.82$) ด้านการอบรมแนะแนวและปกครองอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ($\bar{X} = 3.74$) และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 6 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 รวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา และนักเรียน โดยวิธีของเบสท์

กลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณลักษณะ
หัวหน้าหมวดพลานามัย	3.74	0.56	สูง
ครูสุศึกษา	3.88	0.46	สูง
นักเรียน	3.70	0.50	สูง
รวม	3.77	0.51	สูง

จากตาราง 6 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา และนักเรียน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 รวม 8 ด้าน อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัย
กับครูสุชศึกษา ในแต่ละค้ำและค้ำรวมทุกค้ำ ปรากฏดังตาราง 7 - 15

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พลานามัยกับครูสุชศึกษาในค้ำการสอน

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	s^2	t
หัวหน้าหมวดพลานามัย	32	3.65	0.22	0.99
ครูสุชศึกษา	37	3.66	0.17	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 7 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
ค้ำการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับ
ครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค้ำการสอนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุชศึกษาในค่านวิชาการ

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	3.39	0.31	0.32
ครูสุชศึกษา	37	3.43	0.23	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 8 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พลานามัยกับครูสุชศึกษาในค่านิสภาพทางกายและจิต

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
หัวหน้าหมวดพลานามัย	32	3.75	0.30	0.75
ครูสุชศึกษา	37	3.85	0.24	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 9 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านิสภาพทางกายและจิต ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านิสภาพทางกายและจิตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พลานามัยกับครูสุศึกษาในค่านมุษย์สัมพันธ์

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
หัวหน้าหมวดพลานามัย	32	3.86	0.32	2.15*
ครูสุศึกษา	37	4.14	0.25	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 10 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านมุษย์สัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 2.15) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านมุษย์สัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุชศึกษาในด้านคุณธรรมและความประพฤติ

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	3.78	0.32	0.34
ครูสุชศึกษา	37	3.79	0.17	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 11 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุชศึกษาในค่านบุคลิกลักษณะ

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	s^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	4.01	0.25	0
ครูสุชศึกษา	37	4.01	0.25	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 12 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านบุคลิกลักษณะ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 6 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค่านบุคลิกลักษณะ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุชศึกษาค้นการอบรมแนะแนวและปกครอง

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	s^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	3.96	0.35	0.29
ครูสุชศึกษา	37	4.00	0.31	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 13 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค้นการอบรมแนะแนวและปกครอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 7 ที่ว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ค้นการอบรมแนะแนวและปกครอง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุชศึกษาในด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	3.99	0.36	1.36
ครูสุชศึกษา	37	4.17	0.23	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 14 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 8 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุชศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุชศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวด
พละนามัยกับครูสุศึกษารวมทุกท่าน

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	s^2	t
หัวหน้าหมวดพละนามัย	32	3.74	0.31	0.88
ครูสุศึกษา	37	3.88	0.21	

*p .05 (t = 2.00)

จากตาราง 15 แสดงว่าหัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนวณรวมทุกท่าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 9 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพละนามัยกับครูสุศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนวณรวมทุกท่าน ไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา นักเรียน และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละด้านคือ ด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความประพฤติ บุคลิกลักษณะ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย และรวมทุกด้าน

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 429 คน ประกอบด้วย หัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 32 คน ครูสุขศึกษา จำนวน 37 คน โดยการสุ่มแบบหลายชั้น และนักเรียน จำนวน 360 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่มีครูผู้วิชาเอกสุขศึกษาสอนอยู่ประจำ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากแบบสอบถาม ลักษณะของครูที่ดี ของกรมการฝึกหัดครู เพื่อทราบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความประพฤติ บุคลิกลักษณะ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 431 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์ กลับคืนมา จำนวน 429 ฉบับ โดยได้จากหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.11 ครูผู้ศึกษา จำนวน 37 ฉบับ และนักเรียน จำนวน 360 ฉบับ ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำเอาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ศึกษาคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละบ้าน และในค่านรวม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้ศึกษา และนักเรียน และวิเคราะห์หาระดับความคิดเห็นตามวิธีของ เบสท์
3. ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูผู้ศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาในแต่ละบ้านและรวมทุกบ้านโดยใช้ $t - test$ ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการสอน วิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยด้านสุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความประพฤติ บุคลิกลักษณะ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย อยู่ในระดับสูง แต่ด้านคุณธรรมและความประพฤติตามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะด้านรวมทุกด้านนั้นพบว่า ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่าอยู่ในระดับสูง

2. จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ในแต่ละด้านและด้านรวมทุกด้านพบว่า

2.1 คุณลักษณะด้านการสอน หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการสอนไม่แตกต่างกัน

2.2 คุณลักษณะด้านวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

2.3 คุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและจิต หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านสุขภาพทางกายและจิตไม่แตกต่างกัน

2.4 คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.15$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

2.5 คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติ หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านคุณธรรมและความประพฤติไม่แตกต่างกัน

2.6 คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านบุคลิกลักษณะไม่แตกต่างกัน

2.7 คุณลักษณะด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง ไม่แตกต่างกัน

2.8 คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน

2.9 คุณลักษณะรวมทุกด้าน หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9 ที่ว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุษศึกษาและนักเรียน ผู้วิจัยพบเรื่องที่น่าสนใจคือ

1. จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุษศึกษาและนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า

1.1 คุณลักษณะด้านการสอน หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุษศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ เห็นว่าครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมพลศึกษา ซึ่งได้ประเมินผลการสอนวิชาสุษศึกษา ของครูสุษศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กล่าวคือ (กรมพลศึกษา 2526 : 84) การสอนวิชาสุษศึกษาของครูสุษศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ครูสุษศึกษาส่วนมากใช้การสอนโดยยึดหนังสือเรียนเป็นหลักและยึดครูเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนการสอน นอกจากนี้ ผลการสัมมนาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า การสอนวิชาสุษศึกษาในโรงเรียนมีลักษณะ สอดคล้องกับการวิจัยของกรมพลศึกษา กล่าวคือ (กรมวิชาการ 2526 : 21) การสอนวิชาสุษศึกษาของครูส่วนใหญ่ครูมักจะ เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติและครูมักจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายทำให้การสอนไม่เข้าใจเท่าที่ควร ทั้งนี้สาเหตุอาจเนื่องมาจากว่า ปัจจุบันจำนวนครูสุษศึกษามีน้อยมากโดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษา ครูสุษศึกษาต้องทำหน้าที่หลาย ๆ ด้านในขณะเดียวกัน ทำให้ไม่มีเวลาในการวางแผนและเตรียมการสอนให้ดีเท่าที่ควรได้

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาการ หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ เห็นว่า ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานไม่สนับสนุนด้านการศึกษาเพิ่มเติมของครูในสังกัดโดยไม่อนุญาตให้ไปรับการศึกษเพิ่มเติมหรือเข้าร่วมรับฟังการอภิปรายต่าง ๆ ที่องค์กรทางด้านสุขศึกษาจัดขึ้น เพราะขาดงบประมาณในการส่งเสริม ซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก อีกทั้งจำนวนบุคลากรของหน่วยงานมีจำนวนจำกัดในจำนวนโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียนมีบุคลากรทางด้านนี้เพียงคนเดียวโอกาสที่จะไปรับการศึกษามากอบรวม ร่วมรับฟังคำอภิปรายจึงเป็นไปได้ยาก เพราะไม่มีบุคคลมาทำหน้าที่แทนได้ (ประจวบ สมพงค์ 2526 : 894) นอกจากนี้ สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ ยังได้กล่าวว่า (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ 2526 : 895) โอกาสที่บุคลากรสุขศึกษาจะศึกษาค้นคว้าตนเองจากตำรา เอกสาร วารสาร จุลสาร สื่อสารมวลชน หอสมุด นั้นกระทำได้ยากไม่มากนัก เพราะสิ่งเหล่านี้ยังขาดแคลนเป็นอันมากในระดับ อำเภอ ตำบล

1.3 คุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและจิต หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและจิต อยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูสุขศึกษาดำเนินการฝึกอบรมเรื่องราวเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพทางกายและจิตมาแล้วโดยตรง อีกทั้งต้องเป็นผู้คอยชี้แนะเรื่องราวดังกล่าวแก่บุคคลอื่น ๆ จึงเกิดความรู้ ทักษะและการปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุชาติ โสภประยูร ซึ่งได้ศึกษาถึงสมรรถนะของนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาในระดับปริญญาตรี กล่าวคือ (สุชาติ โสภประยูร 2524 : 7 - 11) ควรจะเป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ระวังรักษาและปรับปรุงสุขภาพของตนอยู่เสมอ มีสวัสดิคินิสัยที่ดีในการป้องกันอุบัติเหตุ มีอารมณ์มั่นคง มีใจคอหนักแน่นและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

1.4 คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษาและนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปลุกฝังอบรมมาเป็นอย่างดี ให้เป็นผู้มีความรู้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถรับใช้พัฒนาสังคมได้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521 : 123) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุจริต เพียรชอบ ซึ่งได้กล่าวถึงบทบาทของครูในสังคมว่า (สุจริต เพียรชอบ 2521 : 8) ครูที่คือนั้นควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับทุกคนทั้งในและนอกโรงเรียน สามารถประสานงานและร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าร่วมกิจกรรมอันเป็นประเพณีพื้นบ้านของคนในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ไม่ควรถือตนว่าเป็นบุคคลชั้นสูงกว่าผู้อื่น เป็นผู้ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และเพื่อนครูด้วยกัน

1.5 คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติ หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คีตกฤทธิ์ ปราโมช ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในสังคมไทยว่า (คีตกฤทธิ์ ปราโมช 2517 : 6) ครูที่คือนั้นจะประพฤติตนอยู่ในฐานะตัวอย่างอันดีงามในทุก ๆ ด้าน อยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคม เป็นผู้มีความดี จริยธรรม มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละต่อส่วนรวม ส่วนนักเรียนนั้น มีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากหัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา โดยเห็นว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติของครูสุขศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีช่วงเวลาใกล้ชิดกับครูสุขศึกษาน้อยกว่าหัวหน้าหมวดพลานามัย เช่น เวลาว่างจากการสอน หลังเลิกเรียน เป็นต้น ทำให้นักเรียนมองพฤติกรรมบางอย่างของครูสุขศึกษาได้ไม่ทั่วถึง เช่น ความเป็นผู้มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ความเป็นผู้มีความมียศศักดิ์ ตลอดจนความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

1.6 คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ดังคำกล่าวของ พัทธนี สาริกบุตร ซึ่งกล่าวว่า (พัธนี สาริกบุตร 2509 : 109) บุคลิกลักษณะมีอิทธิพลต่อการสอนของครู ครูจะต้องเป็นผู้ซึ่งลักษณะท่าทางดี มีการแต่งกายสุภาพ มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีลักษณะการพูดที่ชักจูงชักคำ เป็นผู้มีความสุขุมรอบคอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูทุกคนจึงต้องคอยระวังและปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ และจากการศึกษาค้นคว้าของ สิริม ไชยสร เกี่ยวกับทัศนะของนักเรียนที่มีต่อครูในเรื่องที่เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ โดยศึกษาจากนักเรียนชายมัธยมศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย พบว่า (สิริม ไชยสร 2511 : 57—59) นักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษา 90 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าครูในโรงเรียนแต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีความเป็นระเบียบ พุดจาสุภาพอ่อนโยน มีอารมณ์แจ่มใสและร่าเริงอยู่เสมอ

1.7 คุณลักษณะด้านการอบรมแนะแนวและปกครอง หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า ครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านการอบรมแนะแนวและปกครองอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ดังคำกล่าวของ ธรรมศักดิ์ มีอิสระ ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า (ธรรมศักดิ์ มีอิสระ 2526 : 61) บทบาทของครูในปัจจุบันเป็นเสมือนผู้แนะนำให้ความรู้แก่นักเรียนช่วยส่งเสริมความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้คิด เปรียบเทียบความแตกต่างในสิ่งต่าง ๆ และตัดสินใจเอง ได้ว่าสิ่งใดดีหรือชั่ว นอกจากนี้แล้วในหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษายังได้กำหนดให้ครูทำหน้าที่ปลูกฝังและอบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างกตัญญูกตเวทีให้เป็นผู้มีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ ความดี ความรู้ความสามารถ สุขุขความพอใจ และประการสุดท้ายคือ ความเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยเหตุดังกล่าว ครูทุกคนจึงเป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการอบรม

แนะแนวและปกครองเด็ก กระทำตนเป็นตัวอย่างเด็ก เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการสอนตามหลักสูตรดังกล่าว (สวัสดี สุวรรณอักษร 2526 : 51)

1.8 คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา และนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า ครูสุศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย อยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูสุศึกษาได้รับการปลูกฝังอบรมเรื่องนีมาแต่อดีต ประกอบกับเป็นข้าราชการ ซึ่งจะต้องยึดถือปฏิบัติสนองนโยบายของรัฐ ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมาน แสงมะลิ ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องครูกับประชาธิปไตยว่า (สมาน แสงมะลิ 2526 : 16) การศึกษาไทยนั้น มุ่งพัฒนาบุคคลและสังคมควบคู่กันไป โดยเน้นคุณภาพของมนุษย์ในด้านความเจริญทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มุ่งสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เสริมสร้างให้บุคคลสำนึกในความเป็นไทย ให้บุคคลมีความสามารถในการประกอบอาชีพอันสุจริต เป็นพลเมืองที่มีศีลธรรม ศรัทธาในหลักศาสนา รู้จักหน้าที่และสิทธิของตน รู้จักตนเองและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข ฉะนั้นครูทุกคนจึงควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป

1.9 คุณลักษณะรวมทุกด้าน หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษา และนักเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ครูสุศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ คำกล่าวของ คีฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของครูในสังคมไทยว่า (คีฤทธิ์ ปราโมช 2517 : 6) ครูที่ดีนั้นจะประพฤติตนอยู่ในฐานะตัวอย่างอันดีงามในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมาน แสงมะลิ คือ (สมาน แสงมะลิ 2526 : 16) ครูทุกคนควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้วิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีเมตตาธรรม ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. เปรียบเทียบความคิดเห็น หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

ด้านการสอน พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษามองเห็นถึงปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนในทำนองเดียวกันกับ สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ กล่าวคือ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ 2526 : 891) ปัจจุบันจำนวนบุคลากรทางด้านสุขศึกษามีไม่เพียงพอต่อความต้องการในจำนวนหลาย ๆ โรงเรียนมีครูสุขศึกษาเพียงคนเดียวซึ่งต้องทำหน้าที่ต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน หลาย ๆ ด้าน โอกาสที่จะทำการเตรียมการสอนจึงมีน้อย ทำให้การสอนพบอุปสรรคและจากการศึกษาของ สิริมา หมอนไหม ได้พบปัญหาในการสอนวิชาสุขศึกษาของครูสุขศึกษาในลักษณะทำนองเดียวกัน คือ (สิริมา หมอนไหม 2527 : 78) ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการวางแผนการสอนและเตรียมการสอน เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนจำกัด อาจารย์ผู้สอนต้องสอนคนละหลาย ๆ วิชา รวมทั้งมีงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอน ทำให้ไม่มีเวลาในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนให้ดีเท่าที่ควรได้

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

ด้านวิชาการ พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ทั้งนี้ หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษาอาจมองเห็นปัญหาและทราบถึงปัญหาในลักษณะทำนองเดียวกันกับ สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ กล่าวคือ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ 2526 : 895) โอกาสที่บุคลากรทางด้านสุขศึกษาจะศึกษาด้วยตนเองจากตำรา เอกสาร วารสาร จุลสาร สื่อสารมวลชน หอสมุด นั้นกระทำได้ยากไม่มากนัก เพราะสิ่งเหล่านี้ยังขาดแคลนเป็นอันมากในระดับ อำเภอ ตำบล และจากการศึกษาของ สิริมา หมอนไหม ได้พบปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ของครูสุขศึกษาในลักษณะทำนองเดียวกัน

โดยพบว่า (สิริมา หมอนไหม 2527 : 71) สถานศึกษาบางแห่งอยู่ห่างไกลห้องสมุดที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางวิชาการศึกษาก็กระทำได้นยาก

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนวณสุขภาพทางกายและจิต พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษาได้มองเห็นการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพทางกายและจิตของครูสุขศึกษาในลักษณะที่เหมือนกัน อีกทั้งครูสุขศึกษาได้รับการปลูกฝังผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพมาเป็นอย่างดี จึงมีสุขปฏิบัติอันถูกต้อง แต่ขัดแย้งกับคำกล่าวของ ควณ ขาวหนู ซึ่งได้กล่าวว่า (ควณ ขาวหนู นปป. : 23 - 30) ครูสุขศึกษา (บางคน) มักสับสนหรือชะงักการสอนในชั้นเรียน คิ่มสุราเป็นประจำ และบางครั้งยังแสดง สุนัขนิสัยที่ไม่ดีให้เด็กเห็นอีกด้วย

2.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนวณมนุษย์สัมพันธ์ พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บทบาทและหน้าที่อันแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะเห็นได้ว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีคุณลักษณะด้านนี้สูง เช่นเดียวกัน แต่ขัดแย้งกับรายงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ซึ่งพบว่า (ข่าวสารกรมพลศึกษา 2525 : 15) ครูสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา การประสานงาน การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การรายงานการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตามสิ่งเหล่านี้อาจจะไม่ใช่ข้อบกพร่องที่แท้จริงของครูสุขศึกษา เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันนั้นจะมอบหมายให้ครูอื่น ๆ ที่มีใช้ครูสุขศึกษาโดยตรงทำหน้าที่สอนวิชาสุขศึกษาค่ะ

2.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูสุขศึกษา มองเห็นการประพฤติตน ปฏิบัติตนของครูสุขศึกษาในลักษณะท่านองเดียวกัน กับคำกล่าวของ คีตกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งกล่าวว่า (คีตกฤทธิ์ ปราโมช 2517 : 6) ครูที่ดีนั้นจะประพฤติตนอยู่ในฐานะอันดีงาม วางตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละคอยส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ประพฤติชั่วใด ๆ

2.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านบุคลิกลักษณะ พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 6 และสอดคล้องกับการศึกษาของ สีสัม ไชยศรี ซึ่งศึกษา ทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของครู พบว่า (สีสัม ไชยศรี 2511 : 57 - 59) นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา 90 เปอร์เซ็นต์เห็นว่าครูในโรงเรียนแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีความเป็นระเบียบ พูดยาสุภาพอ่อนโยน มีอารมณ์แจ่มใสและร่าเริงอยู่เสมอ แต่ขัดแย้งกับคำกล่าวของ ค้วน ขาวหนู ซึ่งกล่าวว่า (ค้วน ขาวหนู มปป. : 23 - 30) ครูสุขศึกษา (บางคน) มีลักษณะบุคลิกลักษณะความประพฤติ การปฏิบัติตน ยังอยู่ในลักษณะซึ่ง ขัดแย้งกับหลักทฤษฎีทางสุขศึกษาอยู่มาก เช่น ครูบางคน มีลักษณะอ้วน หรือ ขนุนผอมจนเกินไป พูดไม่ชัดเจน แต่งกายไม่สุภาพ

2.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการอบรมแนวและปกครอง พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูสุขศึกษา มองเห็นบทบาทและการกระทำของครูสุขศึกษาในลักษณะท่านองเดียวกันกับ

ธรรมศักดิ์ มีอิสระ ซึ่งได้กล่าวว่า (ธรรมศักดิ์ มีอิสระ 2526 : 61) บทบาทของครูในปัจจุบันเป็นเสมือนผู้แนะนำให้ความรู้แก่นักเรียน ช่วยส่งเสริมให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่นักเรียนสามารถแยกแยะและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและตัดสินใจได้ถูกต้องในสิ่งที่ดี

2.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 8 และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประโยชน์ จันทรโชติ ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พบว่า (ประโยชน์ จันทรโชติ 2520 : 68) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการครูที่มีความเลื่อมใสในการปกครองแบบประชาธิปไตย ครูผู้ซึ่งรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้อื่นในทุกด้าน

2.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุขศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 คำนรวมทุกด้าน พบว่า หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 9 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุขศึกษามีความใกล้ชิดกันมากเพราะอยู่รวมในหมวดวิชาเดียวกัน จึงสามารถมองเห็นปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการสอน วิชาการ ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนของครูสุขศึกษาได้ชัดเจนและใกล้เคียงกันกับที่ครูสุขศึกษาซึ่งมองเห็นและรู้การกระทำของตนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาคุณลักษณะของครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขศึกษา และนักเรียน ทำให้ทราบว่า มีสิ่งที่ครูสุขศึกษาควรจะได้ปรับปรุงแก้ไขคือ คำนการสอนและคำนวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะครูสุขศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาควรได้ให้ความสำคัญในตัวครูผู้ศึกษา โดยจัดสรรอัตราและบรรจุครูผู้มีวุฒิทางด้านศึกษาโดยตรงในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาให้มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะครูผู้ศึกษาจะสามารถกระทำหน้าที่แห่งการเป็นครูอย่างสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน
2. ครูผู้ศึกษาควรปรับปรุงคุณลักษณะของตนเอง โดยเฉพาะคุณลักษณะด้านการสอนและวิชาการให้มากยิ่งขึ้นกว่าสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน
3. สถาบันที่ทำหน้าที่ในการผลิตบุคลากรครูผู้ศึกษาควรได้พิจารณาหลักสูตรการเรียนการสอนโดยเน้นด้านวิธีการสอนและส่งเสริมเผยแพร่ความรู้วิชาการผู้ศึกษาใหม่ ๆ แก่บุคลากรผู้ศึกษาให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เท่านั้น ผู้วิจัยใคร่เสนอแนะให้มีการวิจัยครั้งต่อไปในเรื่องราวต่าง ๆ ดังนี้อีกเช่น

1. ศึกษาคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาจากตัวแปรอื่น ๆ อีก เช่น จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูปฏิบัติการสอนในวิชาอื่น ๆ ผู้ปกครอง บุคคลอื่น ๆ เป็นต้น
2. ศึกษาคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาอื่น ๆ
3. ศึกษาคุณลักษณะของครูผู้ศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ทุกระดับ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม "ลักษณะครูที่ดี" โครงการวิจัยลักษณะครูที่ดี (แบบสอบถาม) 2516,
10 หน้า เอกสารอัดสำเนา

โกมินทร์ รังสยาพันธ์ "คุณธรรมประจำครู" วิทยจารย์ 1 : 65 - 70 มกราคม
2526

ก่อ สวัสดิพานิชย์ "ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการฝึกหัดครู" เอกสารสัมมนาผู้อำนวยการ
อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2513,
60 หน้า

กัลยา กาญจนวรรณท์ "ปัญหาสุขภาพคนไทย" สุขภาพ อรุณการพิมพ์ 2526,
374 หน้า

กึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. "บทบาทของครูในสังคมไทย" ขงโคพาน วิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2517, 60 หน้า

ควน ชาวหนู เทคนิคการสอนและวิธีการวัดผล อักษรบัณฑิต ม.ป.ป. 383 หน้า

เจลิยว บุรีภักดิ์ และคณะ ลักษณะของครูที่ดี โรงพิมพ์ตำรวจ 2520, 425 หน้า

ชูศรี วงศ์รัตนะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2527, 252 หน้า

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา คุณลักษณะของครูที่ดี วิทยาการพิมพ์ 2507, 84 หน้า

ธรรมศักดิ์ มีอิสระ "การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนทางวาทะระหว่างครูกับ

นักเรียน" สารพัฒนาหลักสูตร 5 : 76 - 81 มีนาคม 2526

ธนู แสงศักดิ์ "ครูดี" วิทยจารย์ 2 : 85 - 100 กุมภาพันธ์ 2505

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู ลักษณะครูที่สังคมต้องการ โรงพิมพ์รวมมิตร 2518,
123 หน้า

ประจวบ สัมพงศ์ "การพัฒนาบุคลากรสู่ศึกษา" สุขภาพ อรุณการพิมพ์ 2526,
908 หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ สุขศึกษา อรุณการพิมพ์ 2526, 374 หน้า

ประเวศ วะสี "การสาธารณสุขมูลฐาน" 2527, 11 หน้า เอกสารอัครสํานา

ประโยชน์ จันทรโชติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
 ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 115 หน้า
 อัครสํานา

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ สมจิตต์ สุพรรณหัตน์ และคนอื่น ๆ "แนวโน้มการผลิตครูสุขศึกษา
 ของวิทยาลัยครูในอนาคต" เอกสารประกอบการสัมมนาอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาของ
วิทยาลัยครูทั่วประเทศ 2523, 48 หน้า อัครสํานา

พลศึกษา, กรม "รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูพลศึกษา-สุขศึกษา"
ชาวสารกรมพลศึกษา 14 : 3 กันยายน 2525

_____ "ปัญหาและความต้องการของครูสุขศึกษาโปรแกรมพลานามัยในโรงเรียน
 ประถมศึกษา-มัธยมศึกษาทั่วประเทศ" ชาวสารกรมพลศึกษา 15 : 4 พฤศจิกายน
 2526

พนัส หันนาคินทร์ การบริหารการศึกษาในโรงเรียน วัฒนาพานิช 2524, 363 หน้า

พชนี สาริกบุตร การสำรวจคุณสมบัติของอาจารย์ในอุดมคติของนักศึกษา วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 156 หน้า อัครสํานา

มณฑา ปิยะมาคา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรินญาณพนธ์
 กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512, 284 หน้า อัครสํานา

รัตนา เสงส์สวัสดิ์ พฤติกรรมการสอนสุขศึกษา ประชาชนจำกัด 2526, 326 หน้า

วิชาการ, กรม กองวิจัย สรุปผลการวิจัยการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 2525 เอกสารอัครสํานา

_____ รายงานการสัมมนาผู้ใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 2526 เอกสารอัครสํานา

- วิรัตน์ ไวยกุล ปัญหาการประกอบอาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 251 หน้า
 อักสำเนา
- ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา 2521, 35 หน้า เอกสาร
 อักสำเนา
- สงวน สิทธิเลิศอรุณ และคณะ จิตวิทยาสังคม ชัยศิริการพิมพ์ 2523, 138 หน้า
 สถิติสาธารณสุข, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, กอง สรุปรายงานการป่วยของ
ผู้มารับบริการสาธารณสุขปีงบประมาณ 2527 2528, 48 หน้า เอกสารอักสำเนา
- สมาน แสงมะลิ "การศึกษาไทยในรอบ 200 ปี" สารพัฒนาหลักสูตร 5 : 53 - 57
 พฤษภาคม 2526
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร "การบริหารงานแนะแนว" สารพัฒนาหลักสูตร 5 : 41 - 45
 กันยายน 2526
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ "การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง" สุขศึกษา อรุณการพิมพ์
 2526, 908 หน้า
- สมบุรณ์ ชิตตพงศ์ การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวัดผล สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
 และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 41 หน้า
- สีชม ไชยศรี ลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายมัธยมต้น โรงเรียนไตรมิตร
วิทยาลัย ปีการศึกษา 2510 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511,
 145 หน้า อักสำเนา
- สุขศึกษา, กระทรวงสาธารณสุข, กอง โครงการสุขศึกษาสายการศึกษา ม.ป.ป.
 10 หน้า เอกสารอักสำเนา
- สุจริต เพียรชอบ "บทบาทของครูในสังคม" สารพัฒนาหลักสูตร 4 : 32 - 35
 เมษายน 2521

- สุชาติ โสมประยูร การสอนสุขศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2524, 170 หน้า
- สุวรรณ เนตยากร ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะของครูที่พึงปรารถนาในระดับมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 125 หน้า ชักสำเนา
- สิริมา หมอนไทย การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการสอนตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตวิชาเอกสุขศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 84 หน้า
- สุรินทร์ สรสิริ "ครูคืนเป็นอย่างไร" วิทยารักษ์ 5 : 3 - 9 กรกฎาคม 2515
- สำเริง บุญเรืองรัตน์ "ความเที่ยงตรง" สารานุกรมศึกษาศาสตร์ 1 : 91
กรกฎาคม - กันยายน 2528, 158 หน้า
- อนันต์ ศรีโสภณ การวัดผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2525, 326 หน้า
- Beck, William R. "Pupils, Perceptions of Teacher Merit : A Factor Analysis of Five Postulated Dimensions" The Journal of Educational Research. 12 : 10 - 15 January/February 1967.
- Best, John W. Research in Education. New Jersey Prentice-Hall of India (Privates) Limited., 1983. 320 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th. ed., Tokyo : McGraw-Hill International Book, 1971. 549 p.
- Karck, Robert R., and Estrabrook, E. C. 250 Teaching Techuignes. Milwauku, The Brucet Publishing Company, 1956. 131 p.
- Kelly, Clande, "The Qualification Determining Selection and Promption of College Teacher's of Education 1950-1951" Thesis Abstracts, 5 : 67 - 72, June 1954.
- Myers, Roger A., "Faculty Perceptions of Student Success teacher Education" in Journal of Educational Psychology. 51 : 235 - 239, August 1960.

Peik, W. E. and associates, "Qualities of a Good Teacher"
School and Society. 68 : 37-38, July 1949.

Witty, Paul "An Analysis of the Personality Traits of the
Effective Teacher" Journal of Educational Research. 40 :
622-671, May 1947.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คุณสมบัติของ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตาราง 16 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการนำไปให้ผู้
เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

ข้อที่	คุณลักษณะ ของครูผู้ศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	มีความรู้และเข้าใจในหลักสูตรผู้ศึกษาระดับชั้น มัธยมศึกษา	1	1	0	0.67
2	สามารถวางแผนการสอนในวิชาผู้ศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	1	1	1	1.00
3	สามารถเลือกใช้วิธีสอนได้อย่างเหมาะสมกับ เนื้อเรื่อง	1	0	1	0.67
4	สามารถถ่ายทอดความรู้และอธิบายได้อย่างชัดเจน	0	1	1	0.67
5	สามารถสอนให้นักเรียนนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิต ประจำวันได้	1	1	1	1.00
6	สามารถใช้เทคนิคการสอนให้นักเรียนสนใจ ติดตามบทเรียนอยู่เสมอ	1	1	0	0.67
7	สามารถสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีแก้ปัญหาสุขภาพ ด้วยตนเอง	1	1	1	1.00
8	สามารถสอนด้วยการเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในบทเรียน	0	1	1	0.67
9	สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับ เนื้อหา	1	1	1	1.00

ข้อที่	คุณลักษณะ ของครูผู้ศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
10	มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานแห่งการวัดผลของ วิชาผู้ศึกษา	1	0	1	0.67
11	ค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการทั่ว ๆ ไปอยู่เสมอ	1	1	0	0.67
12	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านผู้ศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1.00
13	เฝ้าหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้อยู่เสมอ	1	1	0	0.67
14	สนใจเป็นสมาชิกของสมาคม ชมรมทางด้านผู้ศึกษา	1	1	1	1.00
15	รวบรวมและเรียบเรียงเอกสารทางวิชาการ ผู้ศึกษา	1	1	1	1.00
16	สนใจและเข้าร่วมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับ ผู้ศึกษา	1	1	0	0.67
17	สามารถนำความรู้ด้านผู้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ใน ชุมชนได้	0	1	1	0.67
18	นำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงแก้ไขปัญหาทาง ผู้ศึกษาในโรงเรียน	1	0	1	0.67
19	สนใจศึกษาค้นคว้างานวิจัยทางด้านผู้ศึกษา	1	1	1	1.00
20	สามารถใช้ประโยชน์ของ วันสำคัญจัดกิจกรรม การศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ	1	1	1	1.00
21	เป็นผู้มีสุขภาพดี	1	0	1	0.67
22	มีสุขนิสัยเป็นแบบอย่างที่ดี	1	1	1	1.00

ข้อที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	ผู้เกี่ยวข้อง			ค่า IC
		คนที่	คนที่	คนที่	
		1	2	3	
23	รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	1	1	1	1.00
24	ออกกำลังกายเสมอ	1	1	1	1.00
25	ละเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง	1	0	1	0.67
26	เอาใจใส่ในการป้องกันโรคต่าง ๆ	0	1	1	0.67
27	มีอารมณ์มั่นคงไม่โกรธง่าย	1	1	1	1.00
28	มีความภูมิใจในตนเอง และอาชีพครูผู้ศึกษา	1	1	1	1.00
29	มีอารมณ์ร่าเริง	1	0	1	0.67
30	ไม่แสดงความกังวลใจให้ผู้อื่นเห็น	1	1	1	1.00
31	มีความเป็นกันเองกับนักเรียน	1	0	1	0.67
32	สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นได้	1	1	1	1.00
33	สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาได้ดี	1	1	1	1.00
34	มีความสุภาพยิ้มแย้มแจ่มใสกับบุคคลอื่น	1	0	1	0.67
35	สนใจและให้ความร่วมมือช่วยเหลืองานของชุมชน	1	1	1	1.00
36	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของนักเรียน	1	0	1	0.67
37	สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี	1	1	1	1.00
38	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	0	1	1	0.67
39	สนใจรับฟังปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน	1	1	1	1.00
40	ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหา	1	1	1	1.00

ข้อที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	ผู้เข้าร่วม			ค่า IC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
41	มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1	1	1	1.00
42	เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม	1	1	1	1.00
43	มีความซื่อสัตย์สุจริต	1	1	1	1.00
44	มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ	1	1	1	1.00
45	หลีกเลี่ยงการดื่มสุราของมึนเมา	1	1	1	1.00
46	หลีกเลี่ยงการเล่นการพนันต่าง ๆ	1	1	1	1.00
47	ไม่ประพฤติดนินาในเรื่องชั่วช้า	1	1	1	1.00
48	เป็นผู้ตรงต่อเวลา	1	1	1	1.00
49	มีความเป็นระเบียบวินัยในตนเอง	1	1	1	1.00
50	เป็นผู้ซึ่งมีความมั่งคั่ง	1	0	1	0.67
51	มีน้ำใจ เป็นนักกีฬา	1	1	1	1.00
52	มีลักษณะของการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	0	1	1	0.67
53	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	1	1	1	1.00
54	มีความสุขุมรอบคอบ	1	1	1	1.00
55	มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น	1	1	1	1.00
56	พูดชัดถ้อยชัดคำ	1	0	1	0.67
57	มีความคล่องแคล่วว่องไวทุกขณะ	1	0	1	0.67
58	เป็นผู้ยึดมั่นในหลักการและอุดมคติ	1	1	1	1.00
59	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	1	1	1	1.00

ข้อที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
60	มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูผู้ศึกษา	1	0	1	0.67
61	ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	1	0	1	0.67
62	มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง	1	0	1	0.67
63	มีความสามารถในการชักจูงจิตใจเด็กไปในทางที่ดี	1	1	1	1.00
64	กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน	0	1	1	0.67
65	รู้จักใช้ความเด็ดขาด หรืออะลุ่มอล่วยได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00
66	เป็นผู้มีเหตุผลในการตัดสินใจต่าง ๆ	1	1	1	1.00
67	สามารถควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้	1	1	1	1.00
68	เป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ทุกโอกาส	1	1	1	1.00
69	ช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	1	1	1	1.00
70	ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา	1	1	1	1.00
71	เป็นผู้ได้รับการยอมรับนับถือผู้อื่น	1	0	1	0.67
72	เป็นผู้ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี	1	1	1	1.00
73	ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	1	1	1	1.00
74	รู้จักสิทธิแห่งตนตามกฎหมาย	1	1	1	1.00
75	รู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม	1	1	1	1.00

ข้อที่	คุณลักษณะของครูผู้ศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
76	ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	1	1	1	1.00
77	ส่งเสริมกิจกรรมอันเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมและประเพณีนิยม	0	1	1	0.67
78	ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้รักชาติ	1	1	1	1.00
79	รักษาความลับทางราชการ	1	1	1	1.00
80	รู้จักปรับปรุงฐานะของตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

10 มิถุนายน 2529

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

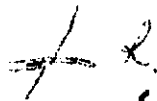
เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ฉบับ

ด้วย ข้าพเจ้า นายสุนทร จันทรพรหม นิสิตปริญญาโท วิชาเอกสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับมหาบัณฑิต เรื่อง คุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการสุ่มให้ตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ คำตอบของท่านในแบบสอบถามฉบับนี้จะถือเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการของท่านแต่อย่างใด แต่จะกลับเป็นข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงบุคลากรทางการสุศึกษาโดยส่วนรวมต่อไป

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม และนำส่งคืนให้ข้าพเจ้าโดยใช้จดหมายเจ้าหน้าที่ของพร้อมแสดตบที่แนบมาพร้อมนี้โดยเร็วที่สุดด้วยจะ เป็นพระคุณอย่างยิ่ง หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุนทร จันทรพรหม)

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย

วพ. สุโขทัย

โทร 611512

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะของครูสุขศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 7

ก่อนตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาท่านกรอกข้อความในช่องว่างและกาเครื่องหมาย ✓
ลงในวงกลม ☐ หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพของท่านที่เป็นจริงด้วย

1. ชื่อโรงเรียนของท่าน

อำเภอ จังหวัด

2. สถานภาพของท่าน

☐ หัวหน้าหมวดพลานามัย

☐ ครูสุขศึกษา

☐ นักเรียน

แบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสุขศึกษาในแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าครูสุขศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปมีคุณลักษณะในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมาย

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุขศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1	มีความรู้และเข้าใจในหลักสูตรสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา					
2	สามารถวางแผนการสอนในวิชาสุขศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
3	สามารถเลือกใช้วิธีสอนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
4	สามารถถ่ายทอดความรู้และอธิบายได้อย่างชัดเจน					
5	สามารถสอนให้นักเรียนนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้					
6	สามารถใช้เทคนิคการสอนให้นักเรียนสนใจติดตามบทเรียนอยู่เสมอ					
7	สามารถสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีแก้ปัญหาสุขภาพด้วยตนเอง					
8	สามารถสอนด้วยการเป็นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุชศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา					
10	มีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานแห่งการวัดผลของวิชาสุชศึกษา					
11	ค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการทั่ว ๆ ไปอยู่เสมอ					
12	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านสุชศึกษาอยู่เสมอ					
13	เฝ้าหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้อยู่เสมอ					
14	สนใจเป็นสมาชิกของสมาคม ชมรมทางด้านสุชศึกษา					
15	รวบรวมและเรียบเรียงเอกสารทางวิชาการสุชศึกษา					
16	สนใจและเข้าร่วมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับสุชศึกษา					
17	สามารถนำความรู้ด้านสุชศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชุมชนได้					
18	นำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงแก้ไขปัญหาทางานสุชศึกษาในโรงเรียน					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุขศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19	สนใจศึกษาค้นคว้างานวิจัยทางด้าน สุขศึกษา					
20	สามารถใช้ประโยชน์ของวันสำคัญจัด กิจกรรมการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ					
21	เป็นผู้มีสุขภาพดี					
22	มีสุขนิสัยเป็นแบบอย่างที่ดี					
23	รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
24	ออกกำลังกายเสมอ					
25	ละเว้นสิ่งเสียดแทงหัวใจ					
26	เอาใจใส่ในการป้องกันโรคต่าง ๆ					
27	มีอารมณ์มั่นคงไม่โกรธง่าย					
28	มีความภูมิใจในตนเองและอาชีพครู สุขศึกษา					
29	มีอารมณ์ร่าเริง					
30	ไม่แสดงความกังวลใจให้ผู้อื่นเห็น					
31	มีความเป็นกันเองกับนักเรียน					
32	สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นได้					
33	สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาได้ดี					
34	มีความสุภาพยิ้มแย้มแจ่มใสกับบุคคลอื่น					
35	สนใจและให้ความร่วมมือช่วยเหลืองาน ของชุมชน					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุขศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของนักเรียน					
37	สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี					
38	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น					
39	สนใจรับฟังปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน					
40	ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา					
41	มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
42	เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม					
43	มีความซื่อสัตย์สุจริต					
44	มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ					
45	หลีกเลี่ยงการดื่มสุราของมึนเมา					
46	หลีกเลี่ยงการเล่นการพนันต่าง ๆ					
47	ไม่ประพฤติดนินทาในเรื่องผู้อื่น					
48	เป็นผู้ตรงต่อเวลา					
49	มีความเป็นระเบียบวินัยในตนเอง					
50	เป็นผู้ซึ่งมีความมั่งคั่ง					
51	มีน้ำใจเป็นนักกีฬา					
52	มีลักษณะของการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
53	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย					
54	มีความสุชุมรอบคอบ					
55	มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุชศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
56	พูดชัดถ้อยชัดคำ					
57	มีความคล่องแคล่วว่องไวทุกขณะ					
58	เป็นผู้มีกมลในหลักการและอุดมคติ					
59	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
60	มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูสุชศึกษา					
61	ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย					
62	มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง					
63	มีความสามารถในการชักจูงจิตใจเด็กไปในทางที่ดี					
64	กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน					
65	รู้จักใช้ความเด็ดขาด หรืออะลุ่มอล่วยได้อย่างเหมาะสม					
66	เป็นผู้มีเหตุผลในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ					
67	สามารถควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้					
68	เป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ทุกโอกาส					
69	ช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง					
70	ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา					

ข้อที่	คุณลักษณะของครูสุศึกษา	ระดับคุณลักษณะ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
71	เป็นผู้ได้รับการยอมรับนับถือผู้อื่น					
72	เป็นผู้ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี					
73	ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
74	รู้จักสิทธิแห่งตนตามกฎหมาย					
75	รู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม					
76	ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์					
77	ส่งเสริมกิจกรรมอันเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมและประเพณีนิยม					
78	ส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้รักชาติ					
79	รักษาความลับทางราชการ					
80	รู้จักปรับปรุงฐานะของตนเองและ ครอบครัวให้ดีขึ้น					

คุณลักษณะของครูผู้ศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 7

บทคัดย่อ
ของ
สุนทร จันทพรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2529

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุศึกษาและนักเรียน และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านการสอน วิชาการ สุขภาพทางกายและจิต มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความประพฤติ บุคลิกลักษณะ การอบรมแนะแนวและปกครอง และด้านการเป็นพล เมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 429 คน เป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย 32 คน ครูสุศึกษา 37 คน และนักเรียน 360 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multistage Random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็น แบบประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 80 ข้อ และใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ $t - test$

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. หัวหน้าหมวดพลานามัยและครูสุศึกษา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ด้านการสอนและวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับสูง ส่วนนักเรียน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษา ด้านการสอน วิชาการ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับสูง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูสุศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของครูสุศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านอื่น ๆ และรวมทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

CHARACTERISTICS OF HEALTH EDUCATION TEACHERS
IN THE SECONDARY SCHOOLS IN EDUCATION
REGION VII

ABSTRACT

BY

SUNTORN CHANPROM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1986

The purposes of the study were to determine the opinions of the head of the physical and health education unit, health education teachers and the students ; and to compare the opinions between the head of physical and health education unit and the health education teachers in relation to eight characteristics of health education teachers in secondary schools of education region 7. The health education teachers' characteristics are teaching, academic capability, physical and mental health, human relationship, morality and behavior, personality, guidance training and administrative affair, and being good citizenship in a democratic society.

The total of the samples were 429 individuals classified as 32 heads of physical and health education unit, 37 health education teachers and 360 students. The rating scale with 80 items, were used as the instrument of this study. Test of hypotheses was made by t-test. The result of the study are as follows.

1. The head of the physical and health education unit and the health education teachers expressed their opinions toward health education teacher's characteristics in the same manner. The teaching and academic capability were rated the average level ; while the rest were rated at a high level. The student showed their opinions toward education health teachers' characteristics at the average level concerning the teaching, academic capability

and morality and behavior, while the rest were rated at the high level.

2. The opinions of the head of physical and health education unit toward health education teachers' characteristics and those of the health education teachers are significantly the different (0.05) on the human relationship but the rest are not different.

ประวัติผู้วิจัย

นายสุนทร จันทร์พรม เกิดวันที่ 10 สิงหาคม 2498 อำเภอสันป่าตอง
จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

- 2512 สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนโกวิทจาง
เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2515 สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุพราชวิทยาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2517 สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
วิทยาลัยครูเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2519 สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา)
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
- 2521 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

ประวัติการทำงาน

2522 - ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย